

8. Elektronický nákup

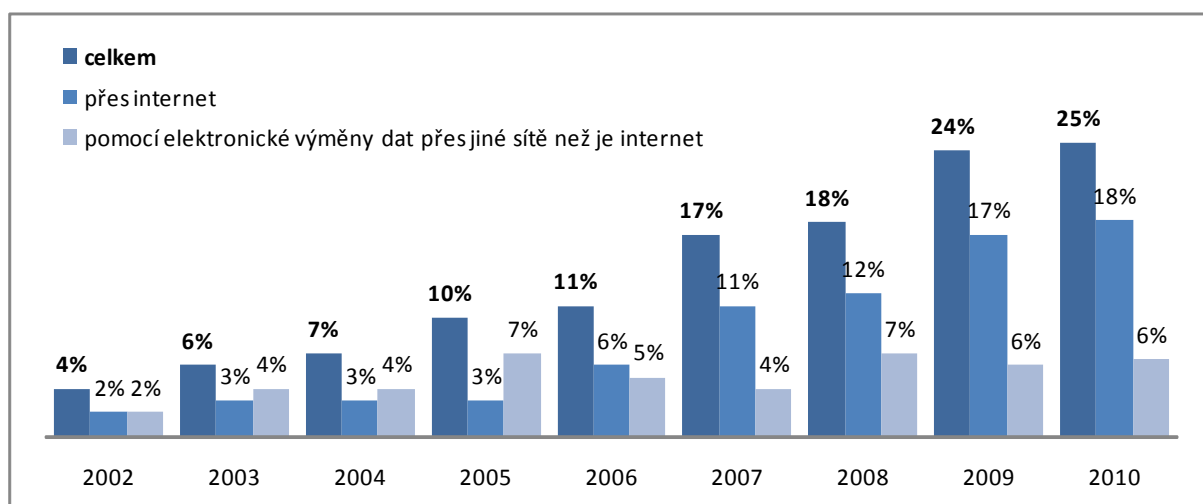
Elektronický nákup jako součást elektronického obchodování, je definován jako nákup (zadání objednávky bez ohledu na způsob platby nebo realizace dodávky) přes internet nebo ostatní počítačové sítě (privátní mezipodnikové informační sítě) přes webové stránky (web e-commerce) nebo pomocí elektronické výměny dat (EDI commerce). *Elektronické obchodování nezahrnuje nákupy realizované na základě objednávek, které byly připraveny z informací získaných na internetu, ale podány klasickou cestou (telefon, fax, písemná objednávka) nebo prostřednictvím e-mailu.*

Hlavní zjištění

- V roce 2010 zadalo v České republice nejméně jednu objednávku přes internet nebo jinou počítačovou síť, **elektronicky nakoupilo**, 42 % podniků, čímž došlo k šestiprocentnímu meziročnímu nárůstu tohoto ukazatele. Zatímco malé podniky zadaly alespoň jednu elektronickou objednávku přes počítačové sítě ve 34 %, velké podniky v téměř 60 %. Využití elektronických nákupů, kromě podniků v oblasti ICT činností (IT služby a telekomunikace), mnohem méně závisí na tom, čím se daný podnik zabývá. Tato skutečnost však již zdaleka neplatí, pokud bychom se podívali na intenzitu elektronických nákupů v jednotlivých odvětvích.
- Podíváme-li se na změnu v průběhu roku 2010 v elektronickém nakupování podrobněji, tak nákupy přes veřejně dostupné **webové stránky** zaznamenaly meziročně nárůst o téměř devět procentních bodů a dosáhly hodnoty 40 % (95 % z těch, co nakoupily elektronicky). Přitom ještě v roce 2008 provedla elektronický nákup přes webové stránky čtvrtina podniků.
- **Elektronickou výměnu dat** využívalo k zadávání objednávek na materiál, zboží nebo službu v roce 2010 o takřka pět procentních bodů více podniků než v roce 2009 (z 12 % na 17 %). Elektronická výměna dat, na rozdíl od nákupu přes webové stránky, je používána pro pravidelné, opakované nákupy mezi podniky v rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů.
- Od začátku zjišťování využívání ICT v podnikatelském sektoru České republiky roste **podíl** a také **finanční hodnota elektronických nákupů** realizovaných pomocí objednávek zadanych přes počítačové sítě. Jestliže v roce 2002 tvořily v průměru elektronické nákupy podniků v Česku pouhých 4 % z jejich celkových nákupů, tak v roce 2010 představovaly rovnou čtvrtinu.
- Cílem ukazatele nově zařazeného do dotazníku v roce 2011 bylo zjistit **sídlo dodavatele** elektronických objednávek, čili zda sídlí v České republice, jiné členské zemi Evropské unie nebo v zemi mimo Evropskou unii. A jaké jsou výsledky? Téměř 41 % podniků v České republice nakoupilo u dodavatelů sídlících v České republice (96 % z těch, co elektronicky nakoupily), pouhých 15 % u dodavatelů se sídlem v jiné členské zemi Evropské unie (35 % z těch, co elektronicky nakoupily) a nakonec dodavatelé ze zemí mimo Evropskou unii byli v roce 2010 zastoupeni necelými 6 % (14 % z těch podniků, co nakoupily elektronicky).

Graf 8.1: Finanční hodnota elektronických nákupů uskutečněných podniky v ČR, 2002–2010

podíl na celkových nákupech v podnicích s 10 a více zaměstnanci (v %)

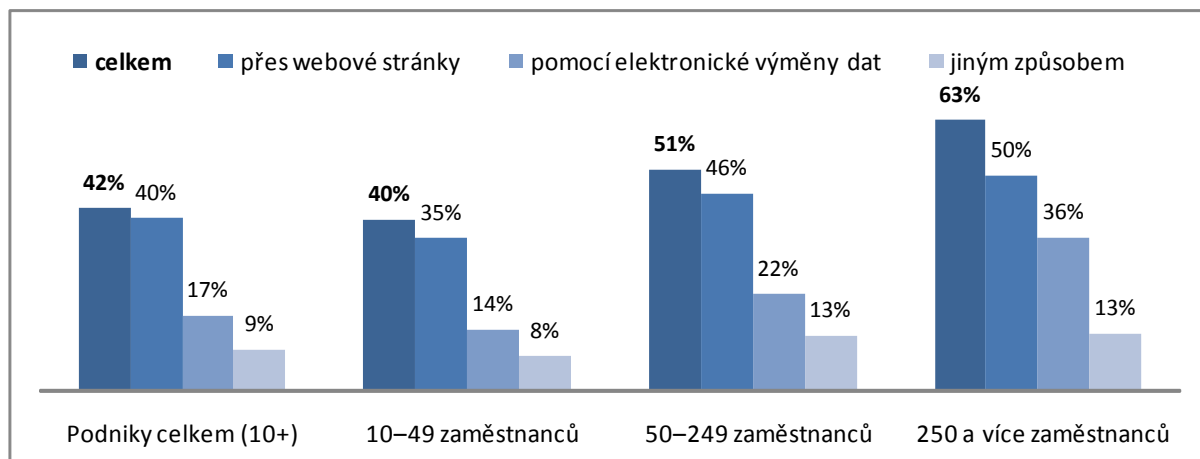
Zdroj: ČSÚ

Tab. 8.1: Elektronické obchodování podniků v ČR v roce 2010 – podniky nakupující přes počítačové sítě

	Počet podniků celkem	Podniky nakupující přes počítačové sítě (zadaly alespoň jednu elektronickou objednávku)			
		celkem	přes webové stránky	pomocí elektronické výměny dat	jiným způsobem
		<i>podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>			
Podniky celkem (10+)	39 851	42,3	40,1	17,4	9,5
Velikost podniku					
10–49 zaměstnanců	32 085	39,6	35,5	14,2	7,9
50–249 zaměstnanců	6 391	51,3	45,9	22,2	12,7
250 a více zaměstnanců	1 375	62,8	50,0	35,6	13,2
Odvětví (ekonomická činnost)					
Zpracovatelský průmysl	12 105	41,6	30,2	16,9	10,1
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	855	34,6	33,5	15,1	7,9
Stavebnictví	5 315	32,8	25,0	13,4	9,7
Obchod; opravy motorových vozidel	9 560	50,9	36,1	24,8	11,3
Doprava a skladování	2 420	36,0	24,0	12,1	5,6
Ubytování, stravování a pohostinství	2 841	27,3	22,4	10,1	4,8
Informační a komunikační činnosti	1 212	75,0	66,7	27,1	14,7
Činnosti v oblasti nemovitostí	1 030	30,7	29,0	10,1	4,1
Profesní, vědecké a technické činnosti	2 660	53,6	43,3	17,8	11,4
Administrativní a podpůrné činnosti	1 853	33,6	24,6	11,3	4,5

Tab. 8.2: Elektronické obchodování podniků v ČR v roce 2010 – hodnota elektronických nákupů

	Celkové nákupy (v mil. Kč)	Hodnota nákupů uskutečněných podniky přes počítačové sítě			
		celkem	přes webové stránky	pomocí elektronické výměny dat	jiným způsobem
		<i>podíl na celkových nákupech v podnicích v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>			
Podniky celkem (10+)	6 692	27,0	6,8	17,8	2,3
Velikost podniku					
10–49 zaměstnanců	1 337	16,4	9,0	6,3	1,0
50–249 zaměstnanců	1 843	30,0	11,2	13,2	5,6
250 a více zaměstnanců	3 462	29,6	3,7	24,9	1,1
Odvětví (ekonomická činnost)					
Zpracovatelský průmysl	2 500	24,0	4,6	17,9	1,5
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	782	31,1	7,8	23,0	0,3
Stavebnictví	428	8,2	3,6	3,2	1,5
Obchod; opravy motorových vozidel	2 189	35,1	9,7	20,9	4,5
Doprava a skladování	310	13,6	4,1	8,6	0,9
Ubytování, stravování a pohostinství	47	10,6	5,5	4,3	0,9
Informační a komunikační činnosti	163	34,8	11,7	21,1	2,0
Činnosti v oblasti nemovitostí	35	13,6	12,1	0,7	0,8
Profesní, vědecké a technické činnosti	155	21,3	5,9	14,6	0,9
Administrativní a podpůrné činnosti	83	19,8	9,9	8,8	1,1

Graf 8.2: Podniky v ČR nakupující elektronicky, 2010
podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

Zdroj: ČSÚ